

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen
Lerchesgade 35
5000 Odense C
Vandforsyning@mst.dk
CC: emerf@mst.dk

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Landbrug & Fødevarers høringssvar til forslag til vejledning om afgørelser vedrørende vandindvinding og vandforsyning, J. nr. 2025-65721.

Miljøstyrelsen har den 11. september 2026 udsendt forslag til vejledning om afgørelser vedrørende vandindvinding og vandforsyning i høring med høringsfrist den 9. oktober 2026.

Landbrugs- og fødevarerhvervet er – med et forbrug på 335 mio. m³ vand i 2023 – en af Danmarks største vandbrugere. Vand er en grundlæggende forudsætning for både primærproduktion, husdyrproduktion og fødevarerforarbejdning, hvor det blandt andet går til vanding af afgrøder, rengøring i fødevarerindustrien og drikkevand til husdyr. Adgang til tilstrækkelige vandressourcer er derfor afgørende for fødevarerhvervets konkurrenceevne, udvikling og muligheder for at opretholde produktionen i hele landet.

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at vejledningen samler gældende lovgivning og praksis på området og beskriver mulighederne for blandt andet korttidstilladelser ved tørke.

Det er dog Landbrug & Fødevarers opfattelse, at vejledningen ikke lægger tilstrækkelig vægt på vandforsyningslovens § 2, hvor det fremgår, at der ved administration af loven blandt andet skal lægges vægt på erhvervslivets behov for en tilstrækkelig og kvalitetsmæssigt tilfredsstillende vandforsyning.

Vejledningen indeholder grundige beskrivelser af miljø- og naturhensyn, men det fremstår ikke tilstrækkeligt tydeligt, hvordan kommunerne skal inddrage hensynet til erhvervslivets behov for adgang til vandressourcer i den konkrete sagsbehandling. Landbrug & Fødevarer skal derfor opfordre til, at vejledningen under beskrivelsen af de konkrete vurderinger tydeliggør, hvordan kommunerne ved administrationen af reglerne skal foretage den samlede afvejning, som følger af lovens formålsbestemmelse. Jf. også nedenstående bemærkninger.

Kapitel 5 - Korttidstilladelser (tørke)

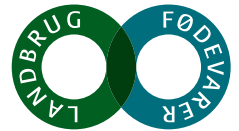
Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at vejledningen beskriver muligheden for korttidstilladelser til landbrugsafgrøder, som blev indført på baggrund af erfaringerne fra tørken i 2018. Det må forventes, at klimaforandringerne vil medføre flere perioder med tørke og dermed et stigende behov for midlertidige tilladelser til øget vandindvinding.

Vejledningen beskriver, at der skal være tale om ekstraordinære vejr-situationer, før reglerne kan bringes i anvendelse. Her beskrives det blandt andet, at kommunalbestyrelsen kan tage hensyn til DMI's tørkeindeks, vejrprognoser og jordbundsforhold.

Landbrug & Fødevarer skal opfordre til, at det i vurderingen af en ekstraordinær tørkesituation også kan indgå, hvis der er et dokumenteret behov for væsentligt øget vanding i forhold til et normalt år. Det kan fx være dokumentation om øget vandforbrug til markvanding, som ligger ud over tidligere

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 120 milliarder kroner årligt og med 141.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

års forbrug på de pågældende marker. Da vanding af marker udgør en økonomisk omkostning, vil et øget forbrug være begrænset, og derfor en god indikator for en ekstraordinær tørkesituation.

Kapitel 7 – Planer for ændringer i vandforsyningsstrukturen

Vejledningen beskriver muligheder for at ændre vandforsyningsstrukturen og for at pålægge ejendomme at blive tilsluttet en almen vandforsyning ud fra en samlet vurdering. Ændringer i vandforsyningsstrukturen kan have væsentlige praktiske og økonomiske konsekvenser for fødevareerhvervet.

For mange husdyrbrug og fødevarevirksomheder er egen vandindvinding en afgørende forudsætning for en konkurrencedygtig produktion. Hvis virksomheder eller husdyrbrug pålægges tilslutning til en almen vandforsyning med væsentligt højere vandomkostninger, kan det få så store økonomiske konsekvenser, at produktionen bliver mindre konkurrencedygtig eller i værste fald ikke længere økonomisk bæredygtig. For disse virksomheder er adgang til vand ikke alene et spørgsmål om fysisk forsyningssikkerhed, men også om adgang til vand til en pris, der gør det muligt at opretholde produktionen. Dette hensyn bør indgå i den samlede afvejning efter vandforsyningslovens § 2, hvor der blandt andet skal lægges vægt på erhvervslivets behov for en tilstrækkelig vandforsyning.

Inden nye ejendomme inddrages i en almen vandforsyning bør det derfor sikres, at der er foretaget en vurdering af konsekvenserne for større vandforbrugere med egen vandforsyning, herunder ift. deres omkostninger. Det bør samtidig præciseres, at store vandforbrugere ikke bør inddrages i en almen vandforsyning med det formål af forbedre finansieringsgrundlaget for kommende investeringer i vandforsyningen.

Hvis det fastholdes, at en stor vandforbrugende virksomhed skal inddrages i vandforsyningen, bør det i vejledningen beskrives, at taksterne i videst muligt omfang bør afspejle de faktiske omkostninger ved forsyningen. For store vandforbrugere kan dette fx opnås ved at fastlægge en kostægte pris, eller ved at etablere en trappemodel i betalingen, da denne betalingsform sikrer en bedre sammenhæng mellem prisen for vandet og omkostningerne ved oppumpning og distribution.

Såfremt der er spørgsmål eller problemstillinger, der ønskes uddybet, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Henrik Borg Kristensen
Chefkonsulent

Tel 30 70 31 19
E hbk@if.dk